

Fiche : Verordening Handelsverbod katten- en hondenbont

Titel: Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad houdende een verbod op het in de handel brengen, de invoer in en de uitvoer uit de Gemeenschap van katten- en hondenbont en van producten die dergelijk bont bevatten.

Datum Raadsdocument: 22 november 2006
Nr Raadsdocument: 15674/06
Nr. Commissiedocument: COM (2006) 684
Eerstverantwoordelijk ministerie: LNV, in nauwe samenwerking met EZ

Behandelingstraject in Brussel: Raadswerkgroep Dierenwelzijn, Comité 133, Coreper, Landbouw –en Visserijraad (oriënterend debat op 29 januari). Het is nog onbekend op welke LVR besluitvorming zal plaatsvinden.

Achtergrond, korte inhoud en doelstelling van het voorstel:

Er zijn aanwijzingen dat honden - en kattenbont en producten die dergelijk bont bevatten op de EU-markt worden aangeboden. Met name uit een land als China, waarvan bekend is dat zij deze dieren ook voor hun vacht houden. Honden en katten worden in de EU beschouwd als gezelschapsdieren en bont en bontproducten ervan worden niet acceptabel geacht op grond van de openbare zeden. In antwoord op de sterke weerstand die er leeft onder burgers tegen handel in dit soort producten, heeft een aantal lidstaten op nationaal niveau al regelgeving om deze handel tegen te gaan. Dergelijke verboden kunnen leiden tot een verstoring van de interne EU markt, doordat de verboden qua reikwijdte van elkaar verschillen. Het huidige voorstel harmoniseert de regelgeving m.b.t. de handel in honden- en kattenbont. Dit gebeurt door het verbieden van het op de EU-markt afzetten van producten die honden- en kattenbont bevatten en de im- en export ervan. Honden- en kattenbont kan gebruikt worden als vervanger voor andere bontsoorten omdat 't goedkoper is. Het gevolg van een EG-verbod is dan ook tevens het voorkomen van oneerlijke en misleidende praktijken. In het voorstel wordt het in de handel brengen, de invoer in en de uitvoer uit de Gemeenschap van katten- en hondenbont en van producten die dergelijk bont bevatten, verboden. Wel wordt de mogelijkheid gecreëerd om bont dat voorzien is van een etiket waarop wordt vermeld dat het afkomstig is van katten of honden die niet gefokt of gedood zijn voor de bontproductie, van het verbod uit te zonderen.

Rechtsbasis van het voorstel: artikelen 95 en 133 EG-verdrag

Besluitvormingsprocedure Raad en rol Europees Parlement: Raad: gekwalificeerde meerderheid
EP: medebeslissing

Instelling nieuw Comitologie-comité:

Nee. De Commissie wordt bijgestaan door het Permanent Comité voor de voedselketen en de diergezondheid.

Subsidiariteit en proportionaliteit:

Subsidiariteit: Positief. Harmonisatie van de huidige geldende verbodsbepalingen en/of beperkende maatregelen is noodzakelijk om verstoring van de EU interne markt voor de handel in bont tegen te gaan.

Proportionaliteit: Positief. Nederland kan instemmen met het Commissievoorstel voor een invoerverbod. Wel acht Nederland nadere discussie over de exacte reikwijdte van het voorstel nog wenselijk. Zie hiervoor ook de standpuntbepaling.

Consequenties voor de EU-begroting: Geen

Financiële, personele en administratieve consequenties voor de rijksoverheid, decentrale

overheden en/of bedrijfsleven en burger:

In Nederland worden geen katten en honden gehouden voor de productie van bont. In 2005/2006 heeft de Voedsel en Waren Autoriteit een onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van honden- en kattenbont (in kleding) op de Nederlandse markt (brief minister Veerman aan de Tweede Kamer, vergaderjaar 2005-2006, 28 286, nr. 28). In totaal zijn 154 monsters onderzocht. In geen van de monsters is honden- of kattenbont van gedomesticeerde dieren aangetroffen. Op basis hiervan kan gesteld worden dat honden- en kattenbont in Nederland waarschijnlijk niet op grote schaal voorkomt. Uit de beknopte *impact assessment* van de Europese Commissie blijkt dat katten- en hondenbont slechts incidenteel op de interne markt worden ontdekt. Tevens blijkt dat er geen officiële gegevens over de handel in honden- en kattenbont beschikbaar zijn.

Wel is Nederland een belangrijk doorvoerland. De rijksoverheid zal moeten toezien op de naleving van het verbod op handel, import en export van honden- en kattenbont. Dit zal financiële lasten voor de overheid met zich brengen. De hoogte van die lasten is afhankelijk van een aantal omstandigheden:

- welke analysemethoden worden op grond van de verordening via de comitologieprocedure toegestaan (bijvoorbeeld eerst een eenvoudige, goedkoper screening en alleen indien er aanwijzingen zijn dat er mogelijk honden en/of kattenbont verwerkt is, nader onderzoek (bijvoorbeeld DNA-onderzoek, dat duurder is);
- moet controle alleen plaatsvinden bij binnenkomst of ook op de plaats van aanbidding;
- kunnen controles in het reguliere controlewerk worden meegenomen;
- hoeveelheid monsters.

Vervolgtraject financiële afspraken: Zodra het voorstel uitgewerkt wordt in een rechtsinstrument, zal een raming worden gegeven van de mogelijke financiële gevolgen voor de Rijksoverheid.

Consequenties voor nationale en decentrale regelgeving/beleid, (informatie over het inschakelen van nationale agentschappen / zelfstandige bestuursorganen en dergelijke, implementatie en uitvoering, notificatie en handhaving en/of sanctionering):

Met het oog op de handhaving van de verordening moet er Nederlandse regelgeving komen. Daarvoor is nu echter geen deugdelijke juridische grondslag in de wet. Het ligt het meest voor de hand om uitvoeringsregels op grond van de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren (GWWD) te stellen, maar die wet kent nu geen grondslag voor regelgeving over dit onderwerp. Wel kent de GWWD in artikel 111 een algemene basis voor de uitvoering van Europese regelgeving, maar het kabinet heeft dergelijke bepalingen afgewezen (Kabinetstandpunt inzake tijdige implementatie van Europese voorschriften, brief van 27 juli 2004, Kamerstukken I 2003/04, 29200 VI, F, blz. 2). Dat betekent dus dat de wet moet worden gewijzigd, hetgeen al snel twee jaar duurt. Bij die wetswijziging zou dan ook de strafbaarstelling van de voorschriften ter uitvoering van de verordening moeten worden geregeld.

Indien echter in strijd met voormeld kabinetsstandpunt uitvoeringsregelgeving op grond van artikel 111 van de GWWD wordt opgesteld, is overtreding daarvan strafbaar gesteld in de Wet op de economische delicten.

Het meest logisch lijkt om de douane te belasten met het toezicht op de naleving van de regels. De douane heeft toezichthoudende bevoegdheid. Indien de Algemene douanewet in werking treedt vóór of gelijktijdig met de verordening, is de toezichthoudende bevoegdheid van de douane op die wet gebaseerd. Zo niet, dan is op grond van de GWWD al geregeld dat de douane toezichthoudende bevoegdheid heeft. Wel is het noodzakelijk nadere afspraken over het toezicht in een convenant tussen LNV en Financiën vast te leggen.

Voorgestelde implementatietermijn (bij richtlijnen) dan wel voorgestelde datum inwerkingtreding (bij verordeningen en beschikkingen) met commentaar t.a.v. haalbaarheid:

De voorgestelde inwerkingtreding is de twintigste dag volgend op de bekendmaking in het Publicatieblad van de EU. In het voorstel is vooralsnog opgenomen dat de verordening van toepassing is met ingang van 1 januari 2008. Deze datum is tussen haakjes geplaatst; het ligt daarom in de lijn der verwachting dat deze datum nog wordt aangepast. Gelet op het ontbreken van een deugdelijke basis voor de uitvoering van de verordening in de nationale regelgeving (zie punt 11a), levert deze datum een probleem voor Nederland op. Met een wetswijziging is al gauw twee jaar gemoeid.

Consequenties voor ontwikkelingslanden

Voor zover bekend wordt honden- en kattenbont geproduceerd in Aziatische landen, met name China. De EG-regelgeving leidt ertoe dat honden- en kattenbont en producten waarin dit is verwerkt (o.a. kleding en speelgoed) dus niet meer mag worden afgezet op de EU-markt.

Nederlandse belangen en eerste algemene standpuntbepaling:

Gelet op de weerstand van Nederlandse burgers tegen producten met honden – en/of kattenbont en het uitdrukkelijke verzoek van de Minister voor Landbouw en Visserij, de heer Veerman, aan de Europese Commissie om te komen tot een Europees verbod op dit gebied, kan Nederland instemmen met het verordeningss voorstel. Het Kabinet heeft de Tweede Kamer toegezegd zich in Europees verband sterk te zullen maken voor maatregelen om de handel in honden- en kattenbont te verbieden.

Nederland is zich daarbij bewust van het risico dat de voorgestelde EG-regelgeving de WTO-conformiteitstoets (denk met name aan art. XI en XX GATT/WTO) mogelijk niet zal doorstaan in het geval een WTO-lid zou besluiten de beperkende handelsmaatregelen aanhangig te maken bij de WTO-geschillenbeslechting.

Nederland acht nadere discussie over de exacte reikwijdte van het voorstel nog wenselijk. Dat geldt met name voor de uitzonderingen die nu in het voorstel zijn opgenomen. Het voorstel van de Commissie is dat uitzonderingen via de comitologie-procedure vastgesteld worden. Daarbij past ook de vraag hoe het invoerverbod handhaafbaar zal kunnen zijn in de praktijk.

Nederland zal er bij de Commissie op aandringen meer duidelijkheid te geven over deze aspecten. Het huidige *impact assessment* van de Commissie geeft onvoldoende inzicht over de gevolgen omtrent de uitzonderingen en handhaafbaarheid van het invoerverbod in de praktijk.